

[Per Møller.]

nuancerede debat, der i sidste instans skal skabe forudsætning for, at vi lever op til de forpligtelser, som u-landsproblemet stiller os over for.

Frode Jakobsen: Når man ikke er ordfører for et parti, har man ikke megen tale-tid, og det tvinger mig til at nøjes med et enkelt aspekt.

I den gærende verden, vi lever i, hvordan sikrer man dér sammenholdet i den vestlige verden? Hvordan sikrer man det danske folks stadige opslutten bag Atlantpagten, det europæiske samarbejde? Det har ligget bag ved en del af det, der er blevet sagt, og man hører det mindre nuanceret på møder ud over landet. Baggrunden er naturligvis 1969 — at NATO er i fare, Europaorganisationerne er i fare, de undergraves. Jeg mener, det er rigtigt. Der er en reel fare for atlantisk sammenhold, europæisk sammenhold. NATO angribes af kommunisterne; de er så lette at gennemskue, det er ikke dem, der er farlige, de svejser snarere de demokratiske kræfter sammen.

Og hvad var meningen med NATO, med det europæiske samarbejde? Det er udtalt tydeligt i formålsparagraffen til NATO; det er sikring af demokrati indadtil og udadtil, militært samarbejde, naturligvis, men ikke militært samarbejde for militærets skyld. Europatanken? Økonomisk samarbejde, naturligvis, men ikke bare for at hobe mere og mere rigdom op i verdens rigeste krog. Det står lige så klart i Europarådets statutter; det drejer sig om stabilitet til forsvar for demokrati. Der skal nok være nogen, der med Atlantpagten især tænker i våben, med Europasamarbejdet især økonomisk; men den folkelige tilslutning til NATO, til Europatanken, som man ikke kan være foruden, den er vundet ved en appel til sammenhold om de idealer, dengang det stod endnu mere levende for os, hvad det vil sige at være dem foruden.

Om organisationerne kan blive stående, NATO, Europarådet osv., det afhænger af

om de beholder deres mening. Tømmes de for indhold, så kan ingen lokke en kat fra ovnen for deres skyld. Derfor er det farligste for NATO, for Europatanken, ikke de åbne angreb, dem skal vi nok klare, men undermineringen, udhulingen, ved at nogle af tilhængerne glemmer, hvad der var meningen med det hele; så står der til sidst bare en hul skal tilbage, og sådan en er let at trykke sammen.

Der er vel i dag endelig enighed bag regeringens indklagning af Grækenland for menneskerettighedernes kommission; men jeg noterede med undren den første reaktion hos flere af dem, som stærkest er gået ind for Europarådet, europæisk samarbejde osv.: det var alt for drastisk. Det vil sige, at man forstod ikke, at det her, det var Europarådets anseelse, som stod på spil. Jeg har været med til at vedtage menneskerettighedernes konvention i Europarådet, og den vending, som vi brugte, var at selve adgangsbilletten til Europarådet, det var, om man kunne underskrive den konvention. På den konto har vi afvist følere fra både Jugoslavien og Portugal. Man har kaldt det en forskelsbehandling, når vi kritiserer diktaturet i Grækenland, men ikke i Jugoslavien. Nej, det ville da være en forskelsbehandling, hvis vi først havde afvist Jugoslavien, fordi det ikke var demokratisk nok, og så bagefter affandt os med, at Grækenland, et medlem af Europarådet, forvandlede til et diktatur. Hvis menneskerettighedernes konvention ikke var blevet brugt ved denne, den første oplagte lejlighed, ja, så havde man vist, at det alligevel bare var nogle tomme ord.

Der er grund til at rose regeringen for, at den tog affære. Det er ikke et spørgsmål om at ville være frommere, helligere, demokratisk set, end andre; nej, det er realpolitik, for det er indholdet i Europaarbejdet, det drejer sig om. Det er det, som man har vundet de europæiske folk ved, det er på den måde, man har fået dem til at sige ja til Europa. Hvis vi står lunkne over for en sådan anklage, hvis vi er mere optaget af